

מצוק תמרור לעין בוקק

עונה מומלצת: סתיו מאוחר, חורף ואביב.

התאמה: משפחות מטיבות לכת.

קושי מסלול: קשה.

אורך מסלול: כ- 10 ק"מ.

משך מסלול: כשש שעות.

מפה: מפת סימון שבילים מס' 11, "דרום מדבר יהודה וים המלח".

(מהדורה אחרונה ומעודכנת ביותר הודפסה בשנת 2006)

הגעה ממלונות ים- המלח: נוסעים דרומה בכביש מס' 90. בצומת זוהר פונים ימינה, לעבר ערד, במעלה כביש מס' 31. כעבור 7 ק"מ של פיתולים מגיעים אל שילוט חום וסימון שבילים ירוק המורה ימינה (קודם לכן חולפים על פני פנייה לדרך 4X4 מסומנת בסימון שבילים שחור).

הקפצת רכבים לנקודת סיום: יש להחזיר את הרכב אל רחבת החנייה הסמוכה לכביש ולגדתו הדרומית של נחל בוקק, מדרום לגשר העובר מעליו. מנקודת ההתחלה חוזרים אל צומת זוהר, פונים צפונה (שמאלה) בכביש מס' 90, וכעבור מעט למעלה מ- 7 ק"מ מגיעים אל הנקודה. במקום (משמאל לדרך) "צפרדע ירוקה" – פח זבל גדול ושילוט חום הנושא סימון שבילים שחור.

ציוד נדרש: נעלי הליכה, 3 ליטר מים לאדם, כובע, קרם הגנה משמש, משקפי שמש.

*** אזהרה: אין לטייל במסלול בימים שבהם קיימת סכנת שיטפונות בנחלי מדבר יהודה!**

המסלול חובק כמה יחידות נוף המאפיינות את מדבר יהודה ומבחר תצפיות מרשימות במיוחד. הדרך מתחילה בטיפוס קטן אל מרומי הר שפסגתו רחבה ושטוחה. השביל חוצה אותה בקצה המערבי והצר שלה, אך כדאי מאד לסטות ממנו ולצעוד ימינה, עד הקצה המזרחי שלה, אל מרומי צוק תמרור שצופה אל מרחבי המדבר. זה בהחלט מסוג המקומות שבהם הדעת יכולה להתרחב. במערב נצפים בתיה הקיצוניים של ערד וההשתפלות של גב ההר לעבר המדבר. מסביב משתרעת רמת המדבר של יהודה, המורכבת בחלקה מסלעי קרטון רכים ובהירים משובצים שכבות צור כהות. אזור זה מאופיין בנחלים הזורמים באפיקים רדודים ורחבים. המשך הדרך, במורד ערוצו של נחל בוקק נראית צפון מערבית למצוק. בקטע זה אוסף אליו נחל בוקק יובלים משניים רבים מכל עבר ולאורכו של ערוצו הבהיר מחלוקי נחל נמתחות מחרוזות של שיחים מדבריים ועצי שיטה. כשחוזרים מקצה המצוק אל השביל פונים בו ימינה, במורד. במהירה מתנקזים אל יובליו של נחל בוקק העילי ומחליקים בינות לחלוקי הנחל הזרועים בו והשיחים. לאחר שעוקפים מפלון קטן מגיעים אל נקודה שבה מעברו האחר (המערבי) של הנחל ניצבת שן סלע גדולה ובולטת. כאן נפרד השביל מהערוץ ופונה ימינה מזרחה ממנו בעליה מתונה ביותר. כשמגיעים לשיא הגובה מתגלה נוף מרשים ביותר. מצפון ובסמוך נמצא מוצא המפל הגדול של נחל בוקק (אומנם קשה להאמין בכך, אך כשיש כאן שיטפון הנחל זורם בעוז ואז צפייה במפל היא חוויה בלתי נשכחת). בנקודה זו הוא גולש במורד מצוק ההעתקים – הנפילה הגדולה אל ים המלח. במהלך היתחתרותו הממושכת נוצר הערוץ הקניוני שעליו משקיפים קניונים מסוג זה קיימים בחלקם התחתון של כל הנחלים במדבר יהודה הצריכים ללא יוצא מן הכלל להתגבר על אותו מכשול בדרכם על ים המוות. אזור זה מורכב מסלע גיר קשה יותר מהשכבות בהן הילכנו עד עתה. הדבר בא לידי ביטוי בצורת השבירה החדה של הסלע, היוצרת מצוקים וכן בערוץ הצר יחסית שמבקיע לו הנחל. ממש מתחת

יותם יעקבסון

הרצאות, צילום וכתבייה, הדרכה בארץ
ולאורך נתיבי הסחר הקדומים באסיה

למצוק נראה כתם ירק גדול – זהו עין בוקק עצמו, נאת מדבר שסביבה חיי טבע שוקקים. זהו אחד המקומות האחרונים במדבר יהודה שבו יש עדיין סיכוי קטן להעיף מבט חטוף בנמר. כיום נאספים רוב מימיו של המעיין ומובלים בצינור הנמשך במקביל למורד הערוץ אל מלונות ים המלח, שחלקם נראה בולט על רקע כחול ים המלח והרי מואב. מהתצפית נמשך השביל צפונה (שמאלה). הוא חוצה את הערוץ בסמוך לראשית המפל, מעפיל אל הגדה השנייה וממשיך על קו המצוק לאורך גדתו הצפונית של הקניון. לאחר שחוצים מעין רמה צחיחה ומתחילים לגלוש במורד, חשוב לשים לב לשביל מסומן אדום המורה ימינה. זוהי תחילתה של דרך תלולה ומפותלת, שבה כמה קטעים מסוכנים מעט. באמצע הירידה מגיעים להסתעפות שבילים נוספת. הדרך הקצרה, בשביל האדום הפונה שמאלה, מוליכה אל מצד בוקק וישירות אל הכביש ואל נקודת חניית הרכבים. השביל השחור ממשיך בירידה תלולה אל תוך חלקו הקניוני של נחל בוקק, שבו כמה ברכות מים ושפע צמחייה. בהגעה אל הערוץ ניתן לפנות ימינה (מערבה) אל המעיין עצמו וחזרה, או לפנות מיד שמאלה, במורד הנחל ולהתעקל עם פיתוליו עד לכביש.

עודכן בתאריך 6.11.2011

כל הזכויות שמורות © ליותם יעקבסון